

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce **Z. P.,** proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem v Praze 5, Křížová 25, v řízení o přezkoumání rozhodnutí žalované ve věci poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 261/2001 Sb.,

takto:

I. Žaloba se **zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení**.**

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 24. 9. 2002 byla žalobci přiznána jednorázová peněžní částka podle zákona č. 261/2001 Sb. ve výši 60 000,- Kč za dobu jeho účasti v národním boji za osvobození od 1. 1. do 5. 5. 1945.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě opravný prostředek, v němž uvedl, že došlo k omylu v započtu doby jeho účasti v národním boji za osvobození, neboť se účastnil národního boje již od října 1943. Dne 15. 9. 2002 si podal žádost na Ministerstvo obrany o rozšíření platnosti osvědčení podle zákona č. 255/1946 Sb., o příslušnících

československé armády v zahraničí a o některých jiných účastnících národního boje za osvobození (dále jen "zákon č. 255/1946 Sb."), ale zatím nemá odpověď. K opravnému prostředku připojil žalobce potvrzení z roku 1989 podepsané MUDr. J. K. o tom, že žalobce byl od podzimu 1943 do 9.5.1945 členem zpravodajské brigády, které velel V. W.

Žalovaná ve vyjádření uvedla, že výše jednorázové peněžní částky je diferencována v závislosti na době účasti v národním boji za osvobození. Za účast v národním boji za osvobození kratším než 1 rok, trvajícím však alespoň 3 měsíce, náleží podle § 5 odst. 3 zákona č. 261/2001 Sb. peněžní částka ve výši 60 000,- Kč. Žalobce v žádosti zcela jednoznačně vymezil druh i rozsah uplatněného nároku tak, že peněžní částku požadoval za dobu účasti v domácím hnutí v době od 1. 1. do 5. 5. 1945. Napadeným rozhodnutím tak byla žalobci přiznána částka odpovídající době jeho účasti v domácím hnutí. Tvrzený nárok prokázal žalobce osvědčením podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb., což byl jediný doklad, jímž žádost doložil. Za této situace žalovaná neměla důvod zjišťovat, zda se žalobce případně účastnil odboje také jiným způsobem nebo zda doba jeho účasti v odboji nebyla delší. Žalovaná rozhodla o žalobcově žádosti, a to tak, že uplatněný nárok v plném rozsahu přiznala. Opravný prostředek žalobce je proto třeba považovat za novou žádost a rozhodnout o ní v novém řízení samostatným rozhodnutím. Žalovaná proto navrhla, aby soud napadené rozhodnutí jako věcně správné a zákonu odpovídající potvrdil.

Vzhledem k tomu, že Vrchní soud v Praze, který byl věcně a místně příslušný k projednání a rozhodnutí ve věci, tak do 31.12.2002 neučinil, byla věc tímto soudem postoupena Nejvyššímu správnímu soudu s poukazem na ust. § 132 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen "s. ř. s."), podle něhož nestanoví-li zákon jinak, věci správního soudnictví, v nichž nebylo rozhodnuto do dne účinnosti tohoto zákona (tj. 1. 1. 2003) a v nichž byla dána věcná příslušnost k řízení vrchním soudům nebo Nejvyššímu soudu, převezme a dokončí Nejvyšší správní soud.

Podle ustanovení § 129 odst. 2 s. ř. s. postupuje Nejvyšší správní soud v tomto řízení podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. Účinky procesních úkonů v těchto řízeních učiněných zůstávají zachovány a posoudí se přiměřeně podle ustanovení tohoto zákona.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně správního řízení, které jeho vydání předcházelo a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobce požádal o poskytnutí jednorázové peněžní částky jako oprávněná osoba uvedená v § 1 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb., tj. jako účastník národního boje za osvobození podle § 1 odst. 1 písm. e) zákona 255/1946 Sb., tedy účastník domácího hnutí. Podle osvědčení Federálního ministerstva obrany ze dne 27. 3. 1992 vydaného podle § 8 zákona č. 255/1946 Sb. byl žalobce účastníkem národního boje za osvobození jako účastník domácího hnutí od 1. 1. do 5. 5. 1945.

Podle ustanovení § 1 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. se zákon vztahuje na občany České republiky, kteří splňují podmínky uvedené v ustanovení § 1 odst. 1 bodě 1 písm. c) až f), bodě 2 a odst. 2 zákona č. 255/1946 Sb., a bylo jim o tom vydáno podle ustanovení § 8 citovaného zákona osvědčení nebo kteří mají doklad, který toto osvědčení nahrazuje. V § 3 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. je vymezen okruh oprávněných osob, které mají nárok na poskytnutí jednorázové částky. Jsou jimi účastník národního boje za osvobození, vdovy nebo vdovci a děti podle § 1 odst. 2 citovaného zákona. Výši jednorázové peněžní částky pak vymezuje § 5 citovaného zákona. Pro účastníka národního boje za osvobození, jehož účast

v národním boji byla kratší než 1 rok, trvala-li však alespoň tři měsíce, je stanovená v odst. 3 citovaného ustanovení ve výši 60 000,- Kč.

Jak vyplývá z obsahu žádosti žalobce, tak i osvědčení ministerstva, což byly podklady, z nichž vycházela žalovaná, je žalobce oprávněnou osobou pro poskytnutí jednorázové peněžní částky podle § 1 odst. 1 zákona č. 261/2001 Sb. jako účastník národního boje za osvobození, neboť žalobce se účastnil domácího hnutí od 1. 1. do 5. 5. 1945, tedy po dobu kratší než 1 rok trvající minimálně tři měsíce. Protože pro řízení podle zákona č. 261/2001 Sb. platí zásada dispoziční, tzn., že se zahajuje na návrh účastníka řízení, nemůže správní orgán rozhodnout o nároku v jiném rozsahu než v jakém byl uplatněn. Z tohoto důvodu nelze vytýkat žalované nezákonnost, když jiné údaje ani důkazy o žalobcově účasti v národním boji za osvobození po celou dobu řízení neměla k dispozici a žalobce ani o jiné době své účasti v národním boji za osvobození nic v žádosti neuvedl.

Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud žalobu v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.zamítl. Ve věci bylo rozhodnuto bez jednání podle ustanovení § 51 odst. 1 s. ř. s.

Účastníkům nebyla přiznána náhrada nákladů řízení, když žalobce neměl v řízení úspěch a žalované žádné náklady s tímto řízením nevznikly (§ 60 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. července 2003

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu